

## **Nederlandse delegatie bij Interparlementaire Unie overleg in Bahrein**

22 maart 2023

Van 11 tot en met 15 maart 2023 namen bijna 700 parlementariërs uit 136 landen deel aan de vergadering van de Interparlementaire Unie (IPU) in Manama, Bahrein, onder wie vier Eerste en één Tweede Kamerlid. Mede op verzoek van de Nederlandse delegatie is een resolutie aangenomen die oproep tot bewustmaking en actie inzake de ernstige humanitaire crises en bijzondere kwetsbaarheid van vrouwen en kinderen in Afghanistan, Syrië, Oekraïne, Jemen en andere landen. Het algemene thema van de 146e assemblee van de IPU stond in het teken van het bevorderen van vreedzame co-existentie en inclusieve samenlevingen en bestrijding van onverdraagzaamheid. De delegatie nam deel aan de voorbereidende overleggen van de 12 Plus Group en sprak en marge van de conferentie met de Nederlandse ambassadeur.

### **IPU debatteert over grote humanitaire crises**

Op 12 maart, de tweede dag van de conferentie werd een voorstel, mede door Nederland ingediend, aangenomen om te debatteren over de grote humanitaire crises die Afghanistan, Oekraïne, Jemen, Syrië, Turkije en andere landen in de wereld teisteren. Door het zogenaamde ‘Emergency Item’ te agenderen voor het plenaire debat wilden de indieners aandacht vragen voor het feit dat lage- en middeninkomenslanden 74% van alle vluchtelingen in de wereld opvangen en voor de kwetsbare positie waarin kinderen en vrouwen zich bevinden. De Russische delegatie greep het debat aan om de Russische inval in Oekraïne te beschrijven als een burgeroorlog die sinds de onconstitutionele verandering in Oekraïne in 2014 al aan de gang is. In reactie op deze uitspraak stelde de heer Atsma in het debat dat hij de verklaring van Rusland over de oorlog in Oekraïne niet accepteert. Hij verwees naar eerdere aangenomen IPU verklaringen waarin deze inval duidelijk is veroordeeld. “Er is geen enkele twijfel over de werkelijke positie van Rusland in dit conflict,” zei hij.

### **Weigering visa aan Human Rights Watch**

Kort voor aanvang van de IPU vergadering was het visum van de waarnemers van Human Rights Watch ingetrokken. Binnen de 12Plus Groep, de Westerse geopolitieke groep binnen de IPU waarvan Nederland lid is, leidde dit tot grote verontwaardiging. De 12 Plus Groep vroeg daarom aan de IPU President om in een officiële verklaring deze gang van zaken namens de gehele IPU te veroordelen. Tijdens het plenaire debat vroeg Petra Stienen aandacht voor deze situatie. ‘We moeten allemaal ons huiswerk doen als het gaat om mensenrechten, tolerantie en integratie, hoe moeilijk het soms ook is om in de spiegel te kijken en te zien dat we fouten maken, als politici, als mensen’ aldus Stienen en zij verwees hierbij naar het onderzoek dat de Eerste Kamer had laten uitvoeren naar de relatie tussen anti-discriminatiewetgeving en de effecten daarvan in de praktijk in reactie op het kindertoeslag schandaal waarbij overheidsinstanties discriminerend bleken te zijn op grond van etniciteit en ras. “We moeten in democratieën openstaan voor kritiek van buitenaf, van onze burgers, van deskundigen en van niet-gouvernementele organisaties en een manier vinden om in onze democratieën vreedzaam van mening te verschillen,” sprak zij.

### **Klimaatverandering en ontbossing**

Voor de laatste keer zat Agnes Mulder als voorzitter van de commissie duurzame ontwikkeling de vergaderingen voor. Deze gingen onder meer over de klimaatconferentie in de Verenigde Arabische Emiraten (COP28) later dit jaar. De voorgestelde resolutie over ontbossing en de gevolgen daarvan voor de mensheid is onder leiding van Mulder aangenomen. “Parlementariërs moeten de handen ineenslaan om de natuurlijke fundamenten

van het leven in stand te houden en ervoor te zorgen dat we allemaal goed kunnen leven op onze planeet,” lichtte Mulder de resolutie toe. Volgens haar is dit niet alleen essentieel vanuit het oogpunt van klimaatbeleid, maar ook als onderdeel van de agenda voor vrede, stabiliteit en duurzame ontwikkeling. “Er kan geen gezonde economie bestaan op een ongezonde planeet,” aldus Mulder.

### **Schending van rechten van parlementariërs wereldwijd**

Het schenden van de mensenrechten van parlementariërs neemt ieder jaar toe. Binnen de IPU monitort een comité van parlementariërs hun situatie waarbij het kan gaan om discriminatie, geweld, verdwijningen of zelf moord van met name oppositieleden. Als lid van dit comité besprak Arda Gerkens gedurende de IPU vergadering de ongeveer 150 gevallen uit 36 landen die bij de IPU zijn gemeld. Gevallen waarin de rechten van parlementariërs zijn geschonden. Op 15 maart werden deze gevallen plenair besproken en aangenomen. Ook nam Gerkens deel aan de paneldiscussie op 14 maart over parlementaire solidariteit met parlementsleden die gevaar lopen.

### **Themadebat bestrijding van onverdraagzaamheid**

Tijdens het plenaire debat over het bevorderen van vreedzame co-existentie en inclusieve samenlevingen en bestrijding van onverdraagzaamheid op 14 maart sprak Hendrik-Jan Talsma over de uitdagende tijden waarin we leven en oarmde de aansporing van de IPU om te werken aan dit thema. Talsma verwees naar Hugo de Groot, die een fundament legde voor de mensenrechten zoals we die tegenwoordig kennen en het belang van het maken van wetten die de vrijheid van geloof en godsdienst, de vrijheid van meningsuiting en de toegang tot de rechter bevorderen benadrukte. “Laten wij hoeders zijn van de rechtsstaat, bezorgers van gerechtigheid en vrede, voorvechters van de mensenrechten. Zodat zelfs in tijden van crisis en wanneer de wapens spreken, de wetten nooit zwijgen,” sprak hij de assemblee toe.

### **Overig nieuws**

Op 10 maart brachten de leden Atsma en Talsma een bezoek aan Boskalis die zich bezig houden met landwinning in Bahrein. Naast de werkzaamheden van Boskalis in de regio kwam maatschappelijk verantwoord ondernemen ter sprake. Op 11 maart nam Stienen deel aan het *Forum of Women Parliamentarians* en sprak daar over de vertegenwoordiging van vrouwen in het parlement en het belang dat alle geslachten in al hun diversiteit het gevoel moeten hebben dat hun stem vertegenwoordigd is in het parlement. Ook nam Stienen op 14 maart deel aan het panel tijdens een workshop over seksuele en reproductieve gezondheid. In navolging van de weigering van de visa voor Human Rights Watch hebben Mulder en Stienen gesproken met organisaties van mensenrechtenverdedigers in Bahrein. De Griffier van de Eerste Kamer, Remco Nehmelman, nam deel aan de vergaderingen van de vereniging van secretarissen-generaal (ASGP) die altijd bijeenkomt tijdens een IPU-assemblee. Sinds maart 2022 maakt hij deel uit van het bestuur van deze vereniging en op 12 maart 2023 werd hij gekozen tot vice-president van de ASGP. Op 13 maart had Atsma een ontmoeting met een aantal Afghaanse parlementariërs in ballingschap die op uitnodiging van de IPU in Manama aanwezig waren. ‘s Avonds sprak de Nederlandse delegatie met de ambassadeur voor Nederland in Koeweit en Bahrein, de heer Laurens Westhoff en de militaire attaché, kapitein-luitenant ter zee Peter de Groot. Op 14 maart woonden Talsma en Atsma het side-event over ontminning bij dat door de 12 Plus Groep georganiseerd was. Op 15 maart is Talsma gekozen als lid van het comité voor Midden-Oostenvraagstukken dat zich bezighoudt met het bevorderen van de dialoog en het verbeteren van de relatie tussen de landen in het Midden-Oosten.

### **Over de IPU en de Nederlandse delegatie**

De IPU is de oudste internationale samenwerkingsorganisatie van parlementen wereldwijd. Momenteel zijn 178 landen lid van de IPU, dat zich richt op het versterken van parlementariërs ter bevordering van vrede, democratie en duurzame ontwikkeling wereldwijd. Vanuit Nederland waren Eerste Kamerleden [Joop Atsma](#) (delegatieleider, CDA), [Arda Gerkens](#) (SP), [Petra Stienen](#) (D66), [Hendrik-Jan Talsma](#) (CU), en Tweede Kamerlid [Agnes Mulder](#) (CDA) aanwezig in Manama.